

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА ВИХОВАТЕЛЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність А2 Дошкільна освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна етика вихователя
Викладач(-і)	Потапчук Тетяна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0687591440
E-mail викладача	tetiana.potapchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні (онлайн) консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом вивчення</u> навчальної дисципліни є поглиблення знань студентів про етичні, моральні норми у професійній діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є набуття майбутніми фахівцями в галузі дошкільної освіти знань про основні етичні положення, що мають значення для професійної діяльності вихователя, розглянути професійну етику як спосіб регуляції поведінки в конкретних видах професійної діяльності. Визначити загальні принципи професійної етики, такі як: професійний обов'язок і особлива форма відповідальності, професійна солідарність та корпоративність.</p> <p><u>Основні цілі</u> вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Проаналізувати специфіку і різновиди професійної етики. -Розкрити сутність професійної деонтології та моральних кодексів. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <p>ІК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>	

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацювати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття /практичні/лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
III	A2 Дошкільна освіта	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції ї	занят тя	сам.роб.
Тема1.Педагогічна етика вихователя	2/2	3/-	10/14
Тема2.Моральна культура	2/-	3/2	10/12
Тема3.Педагогічне спілкування	2/2	3/-	10/14
Тема 4. Правила поведінки	2/-	3/2	10/12

Тема 5. Діловий етикет	2	3/-	10/14
Тема 6. Етикет у різних країнах світу	2	3/2	10/14
ЗАГ.:	12/4	18/6	60/80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою..

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Карпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).

Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://surl.li/ysmhoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehglj>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8.Рекомендована література

- 1.Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 252 с.
- 2.Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за заг. ред. О.Г. Мороза. К.: НПУ, 2016. 206 с.
3. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво. Ліра-К, 2017. 484 с.
- 4.Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Державна податкова адміністрація України; Національна академія держ. податкової служби України / Л.М. Петренко (уклад.). Ірпінь, 2017. 78 с.
5. Педагогічна етика. Васильєва, М. П. Основи педагогічної деонтології : навчальний посібник. МОН України, К., 2018. 176 с.
- 6.Потапчук Т. Формування навичок професійного спілкування майбутніх вихователів ЗДО із дошкільниками: наукові розвідки. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Сер. Педагогіка. Мелітополь : МДПУ, 2021. №.2 (27). С. 72-80.
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/298>
7. Потапчук Т. Формування громадянської компетентності та етичної відповідальності студентів технічних коледжів у процесі фахової підготовки. № 6(14) 2025 фахового категорія Б журналу спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки; 281 Публічне управління та адміністрування “Суспільство та національні інтереси”. С.424-435.
8. Потапчук Т. Формування комунікативної толерантності як необхідної умови для розвитку педагогічної етики в професійній діяльності педагога. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки 2024. № 2(13):169-178.
10. Потапчук Т., Бабюк Т., Гордійчук М. Особливості проявів педагогічного спілкування як форми партнерства в організації освітнього процесу ЗДО.Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Випуск 9 (2024) / Ред. кол.: В.Ф. Черкасов, О.А. Біда, Н.І. Шетеля та ін. Ужгород-Кропивницький : Видавництво «Код». Ужгород, 2024. С.31-36.
11. Потапчук Т. Онищук В., Мірошніченко В. Формування комунікативної культури

майбутніх педагогів: аналіз результатів експериментального дослідження. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки/гол. ред.. О.В.Діденко. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2022. №3 (30). 516 с. С.252-262.

12.Тетерятников К. В. Трудова етика і моральність в сучасну епоху. Гілея: Науковий вісник збірник наукових праць. 2018. Випуск №135. С.244-247.

Викладач: доктор пед. наук, професор
кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Тетяна ПОТАПЧУК